VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 186)**

z dnia 26 czerwca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 186)

26 czerwca 2019 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. (druk nr 3490) wraz z Analizą NIK (druk nr 3539) w zakresie:

1) części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy:
– dochody i wydatki;
2) części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny:
– dochody i wydatki;
3) części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny:
– dochody i wydatki;
4) części budżetowej 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich:
– dochody i wydatki;
5) części budżetowej 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych:
– dochody i wydatki.

W posiedzeniu udział wzięli: **Małgorzata Gersdorf** pierwsza prezes Sądu Najwyższego, **Antoni Cyran** szef Kancelarii Pierwszego Prezesa SN, **Marek Zirk-Sadowski** prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, **Zbigniew Dyzio** szef Kancelarii Prezesa NSA, **Zofia Hoffmann** dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego, **Stanisław Trociuk** zastępca rzecznika praw obywatelskich, **Andrzej Umiński** zastępca dyrektor generalnej Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, **Jan Nowak** prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych oraz **Bogdan Skwarka** dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Paulina Gabor, Daniel Kędzierski, Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. W porządku dziennym mamy propozycję rozpatrzenia i zaopiniowania dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli, druk nr 3539, w zakresie części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy, części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny, części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny, części budżetowej 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich oraz części budżetowej 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaakceptowała zaproponowany porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Sprzeciwu nie słyszę, a zatem stwierdzam, że Komisja zaakceptowała zaproponowany porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Stwierdzam, że Komisja dysponuje kworum niezbędnym do podejmowania uchwał.

Na wstępie chciałbym bardzo serdecznie powitać przybyłych gości. W szczególności witam przedstawicieli Sądu Najwyższego – panią profesor Małgorzatę Gersdorf, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego. Witam pana Antoniego Cyrana, szefa Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Witam panią Annę Tyniec, szefa Kance-

larii Prezesa Sądu Najwyższego kierującego Izbą Dyscyplinarną. Witam panią Barbarę Urban, dyrektora Biura Finansowego Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Ponieważ w sali są już obecni również inni goście, których dotyczą dalsze punkty, więc powitam również przedstawicieli Naczelnego Sądu Administracyjnego. Witam pana profesora Marka Zirk-Sadowskiego, prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Witam pana ministra Zbigniewa Dyzio, szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Witam przedstawicieli Trybunału Konstytucyjnego, a w szczególności panią Zofię Hoffmann, dyrektora Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego. Witam panią Annę Sipa, główną księgową Trybunału Konstytucyjnego. Witam przedstawicieli Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. W szczególności witam pana Stanisława Trociuka, zastępcę rzecznika praw obywatelskich. Witam pana Andrzeja Umińskiego, zastępcę dyrektora generalnego Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Witam panią Monikę Staniszewską-Baranowską, główną księgową Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Witam również przedstawicieli Urzędu Ochrony Danych Osobowych, a w szczególności witam pana Jana Nowaka, prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych i panią Agnieszkę Wiśniewską, główną księgową dyrektora Działu Finansowego. Witam również przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. W szczególności witam pana Bogdana Skwarka, dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Witam panią Grażynę Tuzikiewicz-Gnitecką, wicedyrektora Delegatury Najwyższej zby Kontroli w Łodzi. Witam panią Emilię Wyciszkiewicz, główną specjalistkę w Delegaturze Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi. Witam pana Stanisława Wlazło, głównego specjalistę w delegaturze Najwyższej Izby Kontroli. Witam pana Grzegorza Malesińskiego, wicedyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu. Witam pana Stefana Batora, doradcę ekonomicznego w Departamencie Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów, a w szczególności pana Karola Gajkowskiego, naczelnika i panią Ewę Wójcik, główną specjalistkę. Witam panie i panów posłów, a także sekretarzy Komisji.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia. Bardzo proszę o zreferowanie części budżetowej dotyczącej Sądu Najwyższego. Bardzo proszę, pani pierwsza prezes Sądu Najwyższego.

Pierwsza prezes Sądu Najwyższego Małgorzata Gersdorf:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Witam państwa, członków Komisji, bardzo serdecznie. Chciałabym powiedzieć…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę mówić troszeczkę bliżej mikrofon, bo słabo słychać.

Pierwsza prezes SN Małgorzata Gersdorf:

Przepraszam. Chciałabym rozpocząć swoje sprawozdanie od stwierdzenia, że prognozowaliśmy dochody na 2018 rok w ten sposób, że przyjęto wpływy w wysokości 337 tys. zł. Dochody wyniosły więcej, bo 1049 tys. zł. Z tego 900 tys. zł przypadało na spłatę pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych. Pozostałe wpływy to rozliczenia umów o ubezpieczenie, prenumeratę, rozliczenia opłat eksploatacyjnych za lokale służbowe i zwroty nadpłaconych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego.

Wydatki w części 04 – Sąd Najwyższy wyniosły 108 056 tys. zł. Wydatki na świadczenia wyniosły 25 414 tys. zł, z tego 99,5% dotyczyło wypłat uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych. W ciągu roku na skutek wejścia w życie nowej ustawy o Sądzie Najwyższym, w stan spoczynku przeniesionych zostało 31 sędziów. Odejścia miały miejsce w różnych terminach, stąd w stosunku do planu wydatków pozostały niewykorzystane środki.

Plan wydatków bieżących zrealizowany został w wysokości 88,6% planu już po zmianach. Na oszczędności w wydatkach złożyły się środki na wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń niewydatkowanych z powodu niepełnej obsady stanowisk. Na 120 stanowisk sędziów Sądu Najwyższego na koniec roku obsadzonych było 89 stanowisk. Pozostałe środki stanowiły oszczędności z tytułu niepełnego wykorzystania planu etatów pracowników, szczególnie w nowo utworzonych izbach – Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych oraz Dyscyplinarnej. Powołania sędziów do tych izb miały miejsce dopiero

we wrześniu i październiku 2018 roku, a więc później. W okresie między październikiem a grudniem możliwe było zatrudnianie asystentów i wydatkowanie na ten cel środków, a także pracowników administracji obsługi.

Środki zwrócone przez współużytkowników obiektu. Sąd Najwyższy pełni funkcję administratora obiektu przy placu Krasińskich i finansuje w całości wydatki związane z eksploatacją budynku, a następnie rozlicza je na współużytkowników stosownie do zawartych porozumień. Plan bieżący zrealizowany został w mniejszym zakresie i te oszczędności spowodowane były także tym, że bieżąca obsługa Sądu Najwyższego była tańsza. Nie można było procesyjnie oszacować tego na etapie ich planowania. Dotyczy to w szczególności zakupu energii ze względu na zmienne warunki pogodowe, usług telekomunikacyjnych, kosztów najmu i wyposażenia pomieszczeń na potrzebę dwóch nowych izb Sądu Najwyższego. Ponadto oszczędności w wydatkach pozostałych powstały w związku z wystąpieniem obiektywnych przyczyn, niemożliwych do przewidzenia na etapie budowania planu. Na przykład środki zaplanowane na obsługę Trybunału Stanu nie zostały w pełni wykorzystane, ze względu na jego małą aktywność. Ze względu na zmiany w organizacji funkcjonowania Sądu Najwyższego trudne były do oszacowania również koszty postępowania sądowego, opłaty przesyłek czy też zwrotu kosztu podróży sędziom zamieszkałym poza Warszawą. W przypadku podróży zagranicznych przyczyną wystąpienia różnic między planem a wykonaniem było pokrycie części kosztów przez organizatorów, którzy przyjmowali naszych sędziów. Brak było też zainteresowania pożyczkami na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych, z których korzystają zwykle sędziowie.

Po trzecie. Wydatki majątkowe zrealizowano na poziomie 99,9% po zmianach. W stosunku do kwoty planowanej pozostały środki w wysokości tylko 8 tys. zł, wynikające głównie z uzyskania niższych cen zakupu niż zakładano to na etapie przygotowania inwestycji. Szczegółowe wyliczenia znajdują się w sprawozdaniu finansowym. Generalnie jesteśmy zadowoleni z wykonania budżetu w części 04 – Sąd Najwyższy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. W kilku zdaniach chciałbym odnieść się do sprawozdania z wykonania budżetu Sądu Najwyższego. Chcę powiedzieć, że wykonanie budżetu za rok 2018 w części 04 – Sąd Najwyższy nie budzi zastrzeżeń. Stopień realizacji dochodów Sądu Najwyższego jest prawidłowy, zwłaszcza jeśli uwzględni się specyfikę źródeł i nominalną wysokość wpływów. Na dobrą ocenę zasługuje również celowość i stopień realizacji planu wydatków budżetowych. Pozytywną ocenę wykonania budżetu Sądu Najwyższego w 2018 roku wystawiła również Najwyższa Izba Kontroli. Należy zatem rekomendować przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu. Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o zabranie głosu.

Wicedyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka:

Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka, jestem wicedyrektorem Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi, która przeprowadzała kontrolę w Sądzie Najwyższym. Tak jak to już zostało wspomniane, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w części 04 – Sąd Najwyższy. W wyniku analizy badanej próby wydatków, to jest 7%, oceniam, iż zostały one rzetelnie zaplanowane i poniesione w sposób gospodarny, a także na cele związane z funkcjonowaniem Sądu Najwyższego. Pozytywnie opiniujemy również prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewnił sporządzanie sprawozdań w sposób racjonalny, rzetelny, terminowy i prawidłowy pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, a więc zgodny z ewidencją księgową. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy przedstawiciel Ministerstwa Finansów chciałby zabrać głos? Nie, nikt się nie zgłasza. Otwieram zatem dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby

zabrać głos na temat wykonania budżetu przez Sąd Najwyższy? Nikt do dyskusji się nie zgłasza, zatem zamykam dyskusję.

Czy jest sprzeciw do pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu państwa w części 04 – Sąd Najwyższy w 2018 roku? Nikt sprzeciwu nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa przez Sąd Najwyższy w 2018 roku. Tym państwu, którzy nie są zainteresowani dalszym przebiegiem posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, bardzo serdecznie dziękuję za udział w posiedzeniu.

Przechodzimy do rozpatrzenia kolejnego punktu, a więc części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny. Bardzo proszę pana profesora, prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o zabranie głosu.

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Marek Zirk-Sadowski:

Mam nadzieję, że dobrze włączyłem mikrofon. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, chciałem powiedzieć, że nakłady budżetowe na funkcjonowanie sądownictwa administracyjnego w 2018 roku wyniosły 448 000 tys. zł i były zbliżone do poziomu nakładów z roku 2017. Zapewnienie sądownictwu administracyjnemu środków finansowych na utrzymanie jego działalności umożliwiło podtrzymanie dobrej sprawności orzekania i tym samym zapewnienie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu administracyjnego. Działalność orzecznicza przyczyniła się jednocześnie do uzyskania dochodów budżetowych w wyniku 51 000 tys. zł. To wynik podobny do tego z 2017 roku.

Przechodzę zatem najpierw do dochodów budżetowych. Podstawowa struktura wykonanych wpływów w łącznej kwocie 51 100 tys. zł przejawia się następująco. Nadal dominującą pozycję zajmują dochody uzyskane z wpisów sądowych, to jest 42 000 tys. zł i związanych z toczącymi się postępowaniami, a więc dochody z tytułu kar i grzywien sądowych w wysokości 1300 tys. zł, co łącznie daje 43 800 tys. zł. Kolejną istotną grupę dochodów stanowią wpływy ze spłat procentowych pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych, które w roku 2018 wyniosły 6200 tys. zł. Łącznie te kategorie budżetowe objęły 50 000 tys. zł, co stanowiło niemal 98% sumarycznych wpływów sądów administracyjnych.

Wydatki były oczywiście znacznie wyższe, chociaż z tych dochodów jesteśmy bardzo zadowoleni. W roku 2018 na dwie podstawowe funkcje realizowane przez sądownictwo administracyjne poniesiono koszty w wysokości 448 000 tys. zł. Pierwsza i zasadnicza funkcja, to funkcja ustrojowa, polegająca na sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości w obszarze kontroli nad działalnością administracji publicznej, na którą przeznaczono 399 000 tys. zł. Druga funkcja, to funkcja pomocnicza, funkcja organu emerytalnego, wypłacającego sędziom uposażenie wynikające ze stanu spoczynku, na które wydatkowano 49 000 tys. zł. Chciałbym podkreślić, że jest to mniej więcej tyle, ile wynosiły dochody.

W wykonanych wydatkach najwyższy, bo aż ponad 83% udział, miały koszty wynagrodzeń osobowych i uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku oraz uposażeń rodzinnych. Łącznie było to 373 000 tys. zł. Środki te w pełni zabezpieczyły możliwość wypłat związanych z ustrojowymi zmianami przepisów prawa o sądach powszechnych i o Sądzie Najwyższym, to jest jednorazowych odpraw oraz ekwiwalentów urlopowych wypłacanych w związku z przechodzeniem sędziów w stan spoczynku oraz wypłat uposażeń sędziom w stanie spoczynku. Taki udział kosztów osobowych wskazuje na stosunkowo niski poziom pozostałych nakładów na utrzymanie i funkcjonowanie sądów, które stanowiły zaledwie 17% zrealizowanego budżetu. Z tych 17% na koszty związane z prowadzeniem spraw i utrzymaniem 16 wojewódzkich sądów administracyjnych i Naczelnego Sądu Administracyjnego, zawsze podkreślam, że to jest sądownictwo, a nie tylko Naczelny Sąd Administracyjny, przeznaczono kwotę 66 000 tys. zł, co stanowi 15% całego budżetu, a na realizację zadań inwestycyjnych przeznaczono niecałe 2%, co stanowi 8600 tys. zł. Reasumując chciałem podkreślić, że sądownictwo administracyjne w ramach budżetu posiadało pełne zabezpieczenie realizacji zadań orzeczniczych, a więc środki na finansowanie wynagrodzeń osobowych, kosztów postępowania sądowego oraz kosztów utrzy-

mania obiektów sądowych, co w rezultacie miało oczywiście bezpośrednie przełożenie na sprawność orzeczniczą.

Jeżeli chodzi o trzeci punkt – nakłady inwestycyjne, to przechodząc do ich charakterystyki, należy wymienić w tej kwocie 8600 tys. zł przeznaczonych na bardzo ważne zadanie, o istotnym znaczeniu dla stron postępowania sądowego, czyli prace związane z budową systemu informatycznego. W tym roku zdołaliśmy ten system spiąć, zamknąć i od 31 maja on działa. Opóźnienie, które nastąpiło, spowodowane było przede wszystkim tym, że upadłość ogłosiło konsorcjum, które zajmowało się tą informatyzacją. Chciałbym podkreślić, że mieliśmy bardzo dobrą umowę, która zresztą powstała we współpracy z Prokuratorią Generalną i nie ponieśliśmy z tytułu tego upadku żadnych kosztów poza tymi, których teraz żądamy w procesie sądowym, czyli pewnych wynagrodzeń i tak dalej. Sami zrobiliśmy tę informatyzację, zatrudniając informatyków, co zresztą było bardzo dobrym krokiem. Wydaliśmy tylko 2300 tys. zł i te nakłady zostały przeznaczone na zakupy infrastruktury sprzętowej, programowej oraz na prace związane z projektowaniem i budowaniem systemu.

Drugim zadaniem inwestycyjnym były prace adaptacyjno-modernizacyjne w budynku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie przy ul. Łaziebnej 6. Budynek ma powierzchnię ponad 1,4 tys. m^2 i został zakupiony w 2015 roku w celu zniwelowania deficytu powierzchni lokalowej sądu. Na obecnym etapie na prace adaptujące budynek na potrzeby orzecznicze wydatkowano już 2900 tys. zł. Wszystko wskazuje na to, że zadanie zostanie zakończone w 2019 roku. W ramach nakładów inwestycyjnych, za kwotę w wysokości 1300 tys. zł uzupełniono dotychczasowe systemy infrastruktury informatycznej sądownictwa administracyjnego, czyli wymieniono przestarzały i wyeksploatowany sprzęt informatyczny. Zakupiono między innymi serwery, macierze dyskowe, przełączniku sieciowe, licencje i urządzenia do wykonywania kopii zapasowych, podwyższając tym samym poziom bezpieczeństwa informatycznego. W 2018 roku wydatkowano jeszcze 1500 tys. zł na uzupełnienie sprzętowe i utrzymanie infrastruktury techniczno -biurowej w NSA oraz 16 wojewódzkich sądach administracyjnych. Zakończono również prace budowlane, których koszt wyniósł 500 tys. zł, polegające na zabezpieczeniu przeciwwilgociowym budynku znajdującego się w Szczecinie przy ulicy Staromłyńskiej 10, gdzie stan infrastruktury nie jest najlepszy. Budynek ten pochodzi z XIX wieku i jest cały czas modernizowany. Pozostałe wydatki w wysokości 86 tys. zł związane były z niewielkimi usprawnieniami budowlanymi w obrębie powierzchni publiczno-orzeczniczej, które miały miejsce w WSA w Olsztynie i w Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

Mówiąc o budżecie w układzie zadaniowym, można powiedzieć, że wykonując zadania postawione przed sądownictwem administracyjnym w ramach systemu budżetu zadaniowego realizowany był podstawowy cel, czyli zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu i rozpoznawanie spraw w rozsądnych terminach. Miernikiem tego zadania jest średni czas wydawania orzeczeń przez sądy administracyjne pierwszej instancji. W 2018 roku czas oczekiwania na rozstrzygnięcie sprawy w pierwszej instancji ukształtował się na poziomie poniżej 4 miesięcy, przy zakładanym czasie 6 miesięcy. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo panu prezesowi. Proszę pana posła Daniela Milewskiego o koreferat.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, panie prezesie, wykonanie budżetu państwa w roku 2018 w części dotyczącej Naczelnego Sądu Administracyjnego nie budzi zastrzeżeń. Również w opinii Najwyższej Izby Kontroli, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, nie zgłoszono zastrzeżeń i wystawiona została pozytywna ocena wykonania budżetu w tej części. Zatem należy rekomendować przyjęcie wykonania ustawy budżetowej na rok 2018 w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny w przedłożonym kształcie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy przedstawiciel NIK-u chciałbym rozszerzyć tę opinię? Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK Bogdan Skwarka:

Panie przewodniczący, Bogdan Skwarka, dyrektor Departamentu Administracji Publicznej, a więc tego, który przeprowadzał tę kontrolę. Przeprowadzaliśmy kontrolę dysponenta głównego, a mianowicie prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i dysponentów trzeciego stopnia, a więc prezesów wojewódzkich sądów administracyjnych w Olsztynie, we Wrocławiu, Szczecinie i Łodzi. Chciałbym poinformować, że rzeczywiście w toku kontroli stwierdziliśmy kilka nieprawidłowości, które nie miały wpływu na pozytywną ocenę wykonania budżetu w części 05 zarówno przez dysponenta głównego, jak i dysponentów trzeciego stopnia. Pan prezes NSA poinformował nas o realizacji wniosków pokontrolnych. Podobne pisma otrzymaliśmy od prezesów WSA w Szczecinie i Olsztynie, dotyczące przystąpienia do realizacji wniosków pokontrolnych. W stosunku do WSA w Łodzi nie formułowaliśmy takich wniosków. Jeśli chodzi o prezesa WSA we Wrocławiu, to wniósł on kilka zastrzeżeń, z których część została uwzględniona, a część oddalona. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy przedstawiciele Ministerstwa Finansów chcieliby zgłosić jakieś uwagi? Nie. Wobec tego otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nikt do dyskusji się nie zgłasza, zatem zamykam dyskusję i przechodzimy do zaopiniowania wykonania budżetu przez Naczelny Sąd Administracyjny.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny w 2018 roku? Nikt sprzeciwu nie zgłasza, a zatem stwierdzam, że budżet w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję. Dziękuję bardzo przedstawicielom Naczelnego Sądu Administracyjnego za udział w dzisiejszym posiedzeniu.

Przechodzimy do rozpatrzenia kolejnego punktu, a więc części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny. Bardzo proszę panią Zofię Hoffmann, dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego, o zreferowanie wykonania budżetu w roku 2018. Bardzo proszę.

Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pozwolę sobie krótko przedstawić podstawowe informacje dotyczące wykonania budżetu Trybunału Konstytucyjnego, czyli części 06. W porównaniu do dwóch poprzednich instytucji, których przedstawiciele referowali budżety, budżet Trybunału Konstytucyjnego jest bardzo mały i w związku z tym postaram się przedstawić go krótko i zwięźle. Oczywiście szczegółowe informacje zostały państwu posłom doręczone.

Po stronie dochodów planowano kwotę w wysokości 30 tys. zł i wykonanie nastąpiło na poziomie 74%. Źródłem dochodów, podobnie jak w poprzednich latach, są w 90% nadpłacone w latach poprzednich składki ZUS-owskie. Po stronie wydatków planowano kwotę 35 800 tys. zł. Ostatecznie plan zamknął się w kwocie 34 421 tys. zł. Wykonanie budżetu zostało zrealizowane na poziomie 98%. Chciałabym podkreślić, że rok 2018 był rokiem wzmożonej pracy o charakterze organizacyjnym i porządkującym działalność nowych jednostek Trybunału, to jest Kancelarii i Biura Służby Prawnej Trybunału. Mimo tego Trybunał Konstytucyjny zrealizował wszystkie zaplanowane cele i zadania związane z zapewnieniem funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego i jego działalnością, a także pracą aparatu pomocniczego Trybunału, jakimi są Kancelaria i Biuro Służby Prawnej. W sferze inwestycyjnej konsekwentnie rozwijamy infrastrukturę techniczną i informatyczną służącą Trybunałowi.

Szczegółowe zestawienie planowanych i wykonanych wydatków budżetu prezentuje tabela, która jest załączona do naszego sprawozdania. Oczywiście chętnie odpowiem na wszystkie szczegółowe pytania dotyczące tej struktury wydatków. Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym nie sformułowała wniosków pokontrolnych w związku z wykonaniem budżetu Trybunału Konstytucyjnego za rok 2018. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. O koreferat proszę panią poseł Annę Milczanowską.

Poseł Anna Milczanowska (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wykonanie budżetu państwa w części 06 za rok 2018, dotyczące Trybunału Konstytucyjnego, nie budzi zastrzeżeń. W związku z tym należy rekomendować przyjęcie sprawozdania w tej części. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli chciałby zabrać głos? Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK Bogdan Skwarka:

Panie przewodniczący, dosłownie kilka zdań. Oceniając Trybunał Konstytucyjny, przyjęliśmy ocenę opisową, stanowiącą pośrednią między oceną pozytywną i negatywną. Stosujemy taką ocenę, jeżeli wykryte w toku kontroli nieprawidłowości nie są na tyle duże, żeby zastosować ocenę negatywną, ale równocześnie nie są na tyle małe, żeby zastosować ocenę pozytywną. Nie mamy żadnych zastrzeżeń do części wydatkowej i dochodowej. Zdarzyło się, że Trybunał Konstytucyjny dokonał pewnych nieprawidłowości w sprawozdawczości. My obok strony dochodowej i wydatkowej oceniamy również sprawozdawczość, a kwota nieprawidłowości sprawozdawczych była spora, ponieważ wynosiła prawie 797 tys. zł. Natomiast należy też przyznać, że Trybunał w trakcie kontroli skorygował omawiane sprawozdania i z tego też powodu nie formułowaliśmy wniosków pokontrolnych. Niemniej według kalkulacji stosowanych przez nas jednakowo w stosunku do wszystkich podmiotów, kwota ta była na tyle wysoka, że nie mogliśmy zastosować tutaj oceny pozytywnej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy przedstawiciele Ministerstwa Finansów chcieliby zabrać głos? Nie zgłaszają takiej woli, a wobec tego otwieram dyskusję. Proszę bardzo, pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Mam zastrzeżenie natury formalnej. Dysponentem części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny jest prezes Trybunału Konstytucyjnego. W związku z tym chciałabym zwrócić uwagę na to, że istnieją poważne wątpliwości co do prawidłowości wybrania pani sędzi Przyłębskiej na prezesa Trybunału Konstytucyjnego, które były podnoszone także przez sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pani poseł…

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Między innymi przez sędziego Pszczółkowskiego, wybranego głosami większości PiS-owskiej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pani poseł, do rzeczy.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Chciałabym więc zwrócić uwagę na kwestie formalne…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pani poseł, rozmawiamy o wykonaniu budżetu.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Ale proszę mi nie przerywać. Mówię o tym…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Odbieram pani poseł głos.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Mówię o tym, że jest błąd formalny, bo rozpatrywany dokument podpisany jest przez osobę, która nie miała do tego uprawnień. Jednocześnie chciałabym zwrócić uwagę na właściwość i efektywność wydatkowania pieniędzy przez Trybunał Konstytucyjny.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Pan przewodniczący odebrał pani głos. Niech pani nie narzuca tutaj swoich…

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Od 2015 roku mamy spadającą efektywność działań Trybunału…

Głos z sali:

Panie przewodniczący, proszę odebrać głos…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pani poseł, przywołuję panią do porządku. Po raz kolejny.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Przechodzimy do następnego…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pani poseł, do rzeczy.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

No to mówię o tym, że spada ilość spraw rozpoznawanych…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pani poseł, to nie jest informacja z działalności, tylko informacja z wykonania budżetu. Odbieram pani głos. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos?

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Nie!

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Marcin Święcicki. Proszę bardzo.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

A było tak spokojnie.

Poseł Marcin Święcicki (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja mam pytanie do przedstawiciela Trybunału Konstytucyjnego.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

To pani się darła cały czas.

Poseł Marcin Święcicki (PO-KO):

Wiadomo, że aktywność Trybunału spadła. Wykonuje on pewne zadania, są pewne wskaźniki jak ma te zadania wykonać, jest rozpatrywanych mniej spraw i jest wydawanych mniej wyroków. Chciałbym spytać, czy to nie rzutuje w żaden sposób na wykonanie budżetu i na środki zużywane przez Trybunał Konstytucyjny?

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Oczywiście, że rzutuje.

Poseł Marcin Święcicki (PO-KO):

Czy tutaj nie powinno być jakichś oszczędności, skoro aktywność Trybunału jest znacznie mniejsza?

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Dramatycznie. Dwa razy mniej spraw.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, przedstawiciele Trybunału Konstytucyjnego.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Panie przewodniczący, mogę?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Tak, proszę bardzo.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

W pierwszej kolejności chciałabym powiedzieć, że Trybunał Konstytucyjny jest od 2016 roku zwolniony z miernikowania zadań. W związku z tym kwota pieniędzy przeznaczona na działalność Trybunału Konstytucyjnego w żaden sposób nie jest uzależniona od sposobu ich wydatkowania, a w szczególności od statystyk ilościowych. To w pierwszej kolejności. W związku z tym nie ma żadnych podstaw, żeby formułować takie postulaty. Ja w tej materii chciałabym powiedzieć jedną rzecz. Ministerstwo Finansów sformułowało zadania i próbowało sformułować mierniki dla tych zadań. Kwestia ta była, szczególnie w tym roku, szczegółowo badana przez NIK. Chciałam tylko powiedzieć, że samo Ministerstwo Finansów, próbując formułować te zadania i mierniki, miało olbrzymie wątpliwości i stwierdziło, że sformułowanie takich zadań jest niecelowe, ponieważ nie odzwierciedla pracy Trybunału Konstytucyjnego. Pozwolę sobie przytoczyć opinię Ministerstwa Finansów odnośnie do mierników. „Wycinkowość a całościowość w badaniu celu. Niemożność uzgodnienia złożoności merytorycznej i proceduralnej spraw. Wrażliwość na okresy zmiany składów sędziowskich". Przypominam, że lata 2016 i 2017 przyniosły zmianę składu sędziowskiego na skutek różnych zdarzeń, w tym przypomnę, śmierci dwóch sędziów. Skład Trybunału Konstytucyjnego zmienił się w 40%. „Brak odporności na manipulacje przy próbie formułowania tego miernika." Trybunał Konstytucyjny od 2016 roku jest zwolniony z miernikowania zadań. Przez poprzednie lata był poddawany takiej kontroli i państwo posłowie mieli wtedy jak najbardziej tytuł do tego, by rozliczać Trybunał z efektywności. Odstąpiono od tego i to w latach, kiedy zdaniem niektórych z państwa, statystyki były najlepsze w historii Trybunału. W 2012 roku NIK stwierdził, że miernik nie został wykonany. W 2013 roku miernik nie został wykonany. W 2014 roku miernik nie został wykonany. W 2015 roku nastąpiło częściowe wykonanie mierników. W 2016 roku miernik został wykonany, ale było częściowe zwolnienie z miernikowania podzadań. W związku z powyższym jest to bardzo trudna materia i ocena działalności Trybunału wyłącznie w ujęciu ilościowym, nie uwzględniając pozycji ustrojowej Trybunału Konstytucyjnego, jest nieuzasadniona. Tyle komentarza z mojej strony.

Trybunał Konstytucyjny jest instytucją, która jest przewidziana w konstytucji, w związku z tym postulat ograniczenia jego działalności czy też likwidacji – dlatego że zdaniem niektórych z państwa Trybunał nie wykonuje swoich funkcji – jest niemożliwy. Trzeba do tego zmienić konstytucję. To jest tak, jakby ktoś twierdził, że spada liczba zachorowań na odrę czy malarię i w związku z tym należy zlikwidować szpital czy wydział chorób zakaźnych. Ja chciałam powiedzieć tylko tyle tytułem szerszego komentarza do tej sprawy.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pani poseł profesor Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ja chcę bardzo krótko odnieść się do tego, o czym posłowie opozycji tutaj mówią i do tego, jak sędziowie funkcjonują. Być może mniejsza liczba spraw, które wpływają, wynika z tego, że opozycja po prostu bojkotuje Trybunał Konstytucyjny, obraża sędziów, wycofuje skargi, które wcześniej zgłaszane były do Trybunału Konstytucyjnego. Sami degradują Trybunał Konstytucyjny, a potem uskarżają się, że ma on tyle, a nie ileś spraw. Trybunał Konstytucyjny załatwia sprawy zaległe, które już były. Funkcjonuje normalnie. Wyrokowania się nie miernikuje, tak jak słusznie pani dyrektor powiedziała. Nie wiedziałam nawet, że tak się mówi – miernikowanie. Nie ma ceny, jeśli chodzi o orzekanie przez sędziego. Nie widziałabym tutaj naprawdę żadnych przeszkód. Natomiast jestem tu już prawie ósmy rok i nie pamiętam, żeby Najwyższa Izba Kontroli protestowała, kiedy pan prezes Rzepliński wydawał pieniądze na lewo i prawo, zamawiał na zewnątrz wyroki z uzasadnieniem, a miasto to pisało i niektóre kancelarie. Kiedy ogłaszali sobie rocznice i urządzali za publiczne pieniądze odprawy w najlepszych restauracjach, robili prezenty kolegom, przyjmowali się i jeździli za granicę. Gdzie pan wtedy był, proszę pana? Gdzie był wtedy NIK? Pamiętam, bo referowałam wykonania budżetu Trybu-

nału. Dlaczego nigdy państwo nie podnieśliście tego i my, będąc w opozycji, w ten sposób musieliśmy o tych tematach mówić? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Michał Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym zwrócić uwagę na wyniki kontroli NIK-u, dotyczącej wykonania budżetu przez Trybunał Konstytucyjny. Poruszana tu sprawa, czyli znaczne zmniejszenie spraw, które trafiają do Trybunału, również została zauważona przez NIK. Na stronie 9 czytamy, że w 2018 roku do Trybunału wpłynęło 275 spraw. To jest o 45 spraw mniej niż w roku 2017. To jest dramatyczny spadek, bo o 14%, więc jest problem, jeśli chodzi o kierowane spraw do Trybunału. Jest również spadek w zakresie wydawanych orzeczeń, postanowień i rozpatrzonych wniosków. W związku z tym wszystkim trzeba postawić pytanie: Czy w tej sytuacji budżet na poziomie 33 000 tys. zł jest budżetem adekwatnym?

Druga sprawa to konkretne pytanie, które chciałbym zadać pani dyrektor. To jest temat, który pojawił się również w przestrzeni publicznej. Jakie są wydatki Biura Trybunału Konstytucyjnego na apartament pani sędzi Julii Przyłębskiej? Wiemy, również z przekazów medialnych, że to miejsce stało się miejscem spotkań towarzyskich różnych osób związanych…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, do rzeczy. Do wykonania budżetu.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO-KO):

A pani poseł Pawłowicz to mówiła do rzeczy?

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

To dotyczy budżetu. To jest wykonanie…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

O budżecie mówiła i o wynikach kontroli i pana też o to proszę.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

To jest do rzeczy.

Poseł Michał Szczerba (PO-KO):

Panie przewodniczący, moje pytanie będzie bardzo konkretne. Ile kosztowało wynajęcie apartamentu dla pani sędzi Julii Przyłębskiej w roku 2018? Jaki był koszty wynajmu apartamentu, o którym dowiedzieliśmy się prawie wszyscy? Rozumiem, że nie jest to apartament wynajmowany przez osobę fizyczną, panią Julię Przyłębską, ale przez Biuro Trybunału Konstytucyjnego. Interesuje mnie koszt wynajmu tego apartamentu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, przedstawiciel Trybunału Konstytucyjnego. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Dziękuję bardzo. Zanim odpowiem panu posłowi Szczerbie, to chciałabym jeszcze uzupełnić moją poprzednią wypowiedź.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę mówić bliżej mikrofonu, bo nie słyszymy.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Przepraszam najmocniej. Chciałam podkreślić jeszcze jedną rzecz. Budżet Trybunału Konstytucyjnego od 6 lat nie ulega zmianie. Chciałabym to Wysokiej Komisji jeszcze raz wyraźnie podkreślić. Przyczyną wzrostu budżetu jest wyłącznie kwestia wzrostu wydatków na uposażenia dla sędziów i sędziów w stanie spoczynku. Poza tym budżet Trybunału Konstytucyjnego utrzymuje się na takim samym poziomie. Chcę jeszcze raz

powiedzieć odnośnie do statystyk, chociaż nie zgadzam się z tym, że należy dyskutować na temat działalności Trybunału Konstytucyjnego w ujęciu ilościowym, ale wartość w takim ujęciu od trzech lat utrzymuje się na tym samym poziomie. Nie jest prawdą, że spada. Wymaga to bardziej szczegółowej analizy, którą oczywiście jestem gotowa przedstawić, jeśli tylko ktoś z państwa posłów będzie zainteresowany. Porównywanie statystyk do roku 2015 i 2014, które były wyjątkowymi latami w działalności Trybunału Konstytucyjnego, jest manipulacją. To tytułem uzupełnienia mojej wcześniejszej wypowiedzi.

Jeśli chodzi o koszty wynajęcia mieszkania sędziego Trybunału pani prezes Julii Przyłębskiej to chcę powiedzieć, że zgodnie z przepisami ustawy sędziemu Trybunału Konstytucyjnego, który mieszka poza Warszawą, przysługuje mieszkanie. Trybunał wynajmuje mieszkanie pani prezes i częściowo ponosi koszty tego wynajmu, a częściowo dopłaca pani prezes. Nie jestem w tej chwili w stanie panu posłowi wskazać dokładnej kwoty. To jest zbyt szczegółowa informacja. Nie mam jej w tej chwili nawet ze sobą.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Ale media donosiły…

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Donosiły, ale chciałam powiedzieć, że to jest zgodnie z ustawą i przepisami. Pani prezes nie wynajmuje żadnego apartamentu, tylko trzypokojowe mieszkanie znajdujące się przy al. Szucha. Już wszyscy o tym wiemy, bo jest to publiczna informacja. Jest to trzypokojowe mieszkanie, do którego sama dopłaca. Trybunał ponosi te koszty zgodnie z przepisami ustawy. Szczegółowe wyliczenie jestem gotowa przedstawić na piśmie, ale w tej chwili go nie pamiętam.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Jeżeli nie, to zamykam dyskusję.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Pan poseł się zgłasza.

Poseł Anna Milczanowska (PiS):

Ale mówimy o budżecie, a nie o mieszkaniu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pan poseł Michał Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (PO-KO):

Mówimy o wydatkach Biura Trybunału Konstytucyjnego, więc chcielibyśmy te dane poznać i rozumiem, że pani dyrektor wobec Komisji publicznie zobowiązuje się, że takie dane przedstawi mi na piśmie. Jednocześnie jak rozumiem, pani dyrektor zarzuca Najwyższej Izbie Kontroli pewną nierzetelność, jeśli chodzi o dane, które przytoczyłem, dotyczące liczby spraw, które trafiają do Trybunału, czyli o 14,1% mniejszą liczbę spraw. Chciałem zapytać przedstawiciela NIK-u, czy potwierdza słowa, które zostały przeze mnie przytoczone…

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Przepraszam, panie pośle, ale ja nie powiedziałam o…

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Ale proszę nie przerywać posłowi.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Mówimy o wpływie spraw…

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Proszę nie przerywać.

Poseł Michał Szczerba (PO-KO):

Czy potwierdza pani przytoczone przeze mnie słowa, czy też ja, jako poseł, zostałem wprowadzony w błąd wynikiem kontroli Najwyższej Izby Kontroli?

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Wpływ spraw. Na wpływ spraw Trybunał Konstytucyjny nie ma żadnego wpływu. Ja mówiłam…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pani dyrektor, pan poseł dokończył już. Proszę, pani dyrektor, jeśli chce się pani odnieść, to proszę.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Chciałam tylko powiedzieć, że oczywiście w żaden sposób nie kwestionuję rzetelności wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli. Nie mówiłam o wpływie spraw. Na wpływ spraw żaden sąd nie ma wpływu. Ja mówiłam o pracy Trybunału i o jego działalności orzeczniczej oraz o tym, że utrzymuje się ona od ostatnich trzech lat na bardzo zbliżonym poziomie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Wobec tego, że nikt się nie zgłasza, zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu przez Trybunał Konstytucyjny?

Poseł Michał Szczerba (PO-KO):

Zgłaszamy sprzeciw.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jest sprzeciw, wobec tego przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem wykonania budżetu przez Trybunał Konstytucyjny? 13 posłów za. Kto jest przeciw? 6 posłów przeciw. Kto się wstrzymał od głosu? 1 poseł wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu przez Trybunał Konstytucyjny w części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny. Dziękuję bardzo przedstawicielom Trybunału Konstytucyjnego za udział w posiedzeniu.

Przystępujemy do rozpatrzenia części budżetowej 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich. Bardzo proszę pana ministra Stanisława Trociuka, zastępcę rzecznika praw obywatelskich, o referat.

Zastępca rzecznika praw obywatelskich Stanisław Trociuk:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, informacja z wykonania budżetu rzecznika praw obywatelskich została szczegółowo przedstawiona Wysokiej Komisji, tak że ja ograniczę się do kilku uwag ogólnych. Jeśli chodzi o kwestię dochodów rzecznika praw obywatelskich, to na rok 2018 zaplanowano kwotę 45 tys. zł dochodów, natomiast zrealizowano dochody w wysokości 82 tys. zł. Wzrost dochodów zrealizowanych w stosunku do wartości zaplanowanej został w szczególności spowodowany naliczeniem kar umownych w związku z niewłaściwym wykonaniem umów. Strona wydatkowa była zdecydowanie wyższa. Wydatki zostały zaplanowane w kwocie 39 433 tys. zł. Zrealizowano je w kwocie 38 563 tys. zł. Wykonanie wyniosło 97,8% planu. Główne wydatki to były wydatki bieżące w kwocie 37 009 tys. zł, z czego wynagrodzenia z pochodnymi wynosiły 29 162 tys. zł, a wydatki, które miały na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Biura, więc energia, ogrzewanie, woda, usługi pocztowe i tym podobne wyniosły 6133 tys. zł. Wynagrodzenia bezosobowe, a więc umowy zlecenia i umowy o dzieło to kwota 178 tys. zł. Jeśli idzie o wydatki majątkowe, to zostały one zrealizowane w kwocie 1466 tys. zł, a więc w kwocie niższej niż została zaplanowana, co wynikało z tego, że w trakcie roku budżetowego były organizowane przetargi na remont budynku przy ul. Długiej 23/25. Niestety wszystkie trzy przetargi zostały unieważnione. W pierwszym przetargu nie pojawił się żaden oferent, natomiast w dwóch kolejnych przetargach zaoferowane kwoty były o wiele wyższe od możliwości finansowych Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, co za zgodą ministra finansów spowodowało zmianę po stronie wydatków majątkowych na rzecz wydatków bieżących. Oczywiście ze względu na niemożność uruchomie-

nia remontu budynku przy ul. Długiej, spowodowanej unieważnieniem wspomnianych przetargów, kwota 723 tys. zł została pozostawiona do dyspozycji ministra finansów.

Istotny problem, który pojawił się w 2018 roku, związany był z wejściem w życie ustawy o Sądzie Najwyższym i wprowadzeniem skargi nadzwyczajnej. Rzecznik praw obywatelskich stał się jednym z podmiotów uprawnionych do wnoszenia skargi nadzwyczajnej, natomiast na realizację tego zadania nie otrzymaliśmy żadnych dodatkowych środków. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów NIK Anna Rybczyńska:

Anna Rybczyńska, wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów przeprowadzającego kontrolę. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2018 roku w części 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich. Zakres kontroli obejmował realizację wydatków budżetu państwa, co zostało potwierdzone próbą szczegółowych wydatków w kwocie 3307 tys. zł, w tym kontrolą jednego zamówienia publicznego. Sprawdzono również prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych, gdzie również NIK sformułowała opinię pozytywną. Kontrolowaliśmy także system kontroli zarządzeń w zakresie sporządzanych sprawozdań i tutaj też nie było żadnych nieprawidłowości oraz zastrzeżeń. NIK nie sformułował wniosków pokontrolnych i pozytywnie oceniła nadzór rzecznika praw obywatelskich, sprawowany na podstawie art. 175 ustawy o finansach publicznych nad realizacją budżetu w części 08. Izba również zauważyła, wspomniany już wcześniej zmniejszający się udział spraw rozpatrzonych w stosunku do spraw, które wpłynęły, co ma związek ze zmianą przepisów. Z roku na rok procent tych spraw maleje i NIK zwróciła uwagę na to, że być może wskazuje to na potrzebę wzmocnienia kadrowego i finansowego działalności statutowej rzecznika praw obywatelskich. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. O koreferat proszę pana posła Michała Szczerbę.

Poseł Michał Szczerba (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w wyniku kontroli NIK, jak również Biuro Analiz Sejmowych, jednoznacznie pozytywnie oceniło wykonanie budżetu państwa w części 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich. Wydatki budżetowe wyniosły 38 563 tys. zł, to jest 97,8% planu. Chciałbym również zwrócić uwagę na raport Najwyższej Izby Kontroli, który mówi o tym, że Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich otrzymało nowe zadanie, jakim jest zajmowanie się skargami nadzwyczajnymi od prawomocnych orzeczeń sądowych podjętych w okresie od 1997 do 2018 roku. NIK zauważa, że w okresie od stycznia do 31 lipca 2018 roku do rzecznika praw obywatelskich wpłynęło 1321 wniosków o skargę nadzwyczajną. Rzecznik w trakcie roku budżetowego występował do prezesa Rady Ministrów o zwiększenie budżetu w celu zapewnienia odpowiednich kadr do obsługi skarg nadzwyczajnych. Niestety nie uzyskał tych środków. To jest jedna uwaga, o której chciałbym wspomnieć.

Druga sprawa dotyczy Krajowego Mechanizmu Prewencji. W 2018 roku rzecznik praw obywatelskich rozszerzył krąg instytucji, które objął systemem wizytacji w ramach Krajowego Mechanizmu Przeciwdziałania Torturom, o zakłady opiekuńcze oraz placówki całodobowej opieki. Znacie państwo te sprawy, bo pojawiały się sytuacje skrajne, które opisywały media. To automatycznie zwiększyło liczbę instytucji podlegających wizytacjom od około 1800 do 2600, ale również pogłębiło występujący od lat problem z realizacją tego zadania. To jest temat, na który zwraca uwagę Biuro Analiz Sejmowych. Kwestia ta również powinna być przedmiotem zainteresowania naszej Komisji w pracach nad przyszłorocznym budżetem. Biuro Analiz Sejmowych stosuje pomiar efektywności i w tej opinii jest to powiedziane wprost, że mierniki są i można je określać. Chciałem tylko zwrócić uwagę, że w 2018 roku do rzecznika praw obywatelskich trafiło 57 tys. spraw. To jest o 5 tys. więcej niż w roku poprzednim i niemal połowa z odnotowanych w roku 2018 spraw, bo 25 tys., to sprawy nowe, którymi rzecznik się zajmował. Dziękuję

za uwagę i oczywiście moja rekomendacja jest zgodna z wnioskiem NIK-u i BAS-u. Żadnych uwag do wykonania budżetu nie zgłoszono, czyli jest on pozytywny.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy przedstawiciel Ministerstwa Finansów ma uwagi? Nie ma uwag, zatem otwieram dyskusję. Jako pierwszy o głos prosił przewodniczący Andrzej Matusiewicz. Proszę bardzo.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Mam pytanie do zastępcy rzecznika praw obywatelskich. Chciałbym, żeby nam pan przybliżył, ile rzecznik praw obywatelskich wniósł spraw do Trybunału Konstytucyjnego w roku 2018? Ile spraw wniesionych przez niego w roku 2016 i 2017 cofnął? Ile rzecznik praw obywatelskich wniósł skarg nadzwyczajnych w roku 2018?

Zastępca RPO Stanisław Trociuk:

Szanowny panie przewodniczący, jeśli chodzi o Trybunał Konstytucyjny, to w 2018 roku do Trybunału zostały skierowane dwa wnioski, cztery przystąpienia do spraw wszczętych pytaniami prawnymi sądów, cztery przystąpienia do spraw wszczętych w wyniku wniosków innych podmiotów oraz trzy przystąpienia do postępowań wszczętych przed Trybunałem w związku ze skargami konstytucyjnymi. Jeśli chodzi o wycofane wnioski, to nie mam precyzyjnych danych, ale zobowiązuję się oczywiście podać te dane panu wiceprzewodniczącemu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo.

Zastępca RPO Stanisław Trociuk:

Jeszcze skargi nadzwyczajne.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę.

Zastępca RPO Stanisław Trociuk:

W ubiegłym roku zostało wniesionych pięć skarg nadzwyczajnych, ale proszę zwrócić uwagę na to, o czym mówiła pani pierwsza prezes Sądu Najwyższego. Tak naprawdę prawie do końca roku po wejściu w życie ustawy o Sądzie Najwyższym, nieuformowana była Izba Kontroli Nadzwyczajnej, bo nie było sędziów. Po drugie w momencie wejścia w życie ustawy o Sądzie Najwyższym, a więc dopiero od kwietnia, powstała możliwość zwracania się przez rzecznika do sądów o nadesłanie akt sądowych. Analiza akt sądowych trwa, tak że to, co stało się ze skargą nadzwyczajną w ubiegłym roku, zaowocowało wniesieniem pięciu skarg nadzwyczajnych. Kilka tych skarg nadzwyczajnych do tej chwili zostało przez Sąd Najwyższy rozpoznanych, natomiast do końca ubiegłego roku wpłynęło około 3 tys. wniosków, które zostały zakwalifikowane jako wnioski o skargi nadzwyczajne. Część tych wniosków, w szczególności w sprawach karnych, była rozpatrywana pod kątem wniesienia kasacji, ponieważ w istotnej części podstawy skargi nadzwyczajnej pokrywają się z podstawami kasacyjnymi. Jeśli jest podstawa kasacyjna i wykluczone jest wnoszenie w sprawach karnych skargi nadzwyczajnej, wówczas wnosimy kasację.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałbym zaapelować do państwa i przypomnieć, że my tu opiniujemy wykonanie budżetu, a nie dyskutujemy o działalności instytucji. Proszę bardzo, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo za głos. Chciałam zwrócić uwagę na to, że na koniec 2018 roku dane dotyczące wniosków w sprawach skarg nadzwyczajnych, dobiegły już do liczby 3 tys. złożonych wniosków, a warto podkreślić, że są to sprawy bardzo skomplikowane, nawet sprzed 20 lat, a także że są tylko dwa podmioty uprawnione do składania tych skarg – rzecznik praw obywatelskich i prokurator generalny. W Prokuraturze Generalnej został wyodrębniony oddzielny dział i jest grupa osób zajmujących się tymi sprawami. W związku z tym, że zarówno w opinii NIK-u, w opinii BAS-u, jak i w informacji o reali-

zacji budżetu w 2018 roku przewija się jedno zdanie, a mianowicie, że zabrakło środków na właściwą realizację działań, w szczególności z zakresu Krajowego Mechanizmu Prewencji, to wszystko wskazuje na to, że rzeczywiście, jeżeli chodzi o ten budżet, należy zwrócić uwagę na niewystarczające środki. Budżet ten był w ostatnich latach sukcesywnie obcinany. Już w 2016 roku został obcięty o 10 000 tys. zł do poziomu z 2011 roku. Warto zwrócić uwagę, o czym wspomnieli zarówno pan poseł Matusiewicz, jak i pan poseł Szczerba, na dodatkowe kompetencje związane ze skargami. Warto także pamiętać o tym, że mamy też Krajowy Mechanizm Prewencji, który w tym momencie, ze względu na zaangażowanie rzecznika praw obywatelskich, obejmuje kontrolą już 3 tys. podmiotów. Jest to obowiązek nałożony Konwencją, co do której Polska powzięła zobowiązanie, że będzie ją wykonywała i niestety nie wykonuje jej w sposób prawidłowy. Kontrole nie odbywają się z należytą częstotliwością, co stawia pod znakiem zapytania zasadność wykonywania tych kontroli. Warto zwrócić także uwagę na to, że budynek, którym dysponuje rzecznik praw obywatelskich, jest objęty opieką konserwatora zabytków i w związku z tym powoduje to dodatkowe koszty. W ostatnich latach ze względu na brak podwyżek czy też ograniczone środki budżetowe, wiele osób odeszło z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Trudno jest znaleźć nowych chętnych do pracy w tym urzędzie, a osoby tam zatrudnione są naprawdę zaangażowane i dociekliwe.

W kontekście przewijającej się opinii o niewystarczającej ilości środków na prawidłową realizację działań, chciałabym zwrócić uwagę na dokument przedstawiony w marcu 2019 roku przez Komisję Wenecką, a konkretnie jego punkt 21, a więc rekomendacje, które odnoszą się do rzeczników praw obywatelskich funkcjonujących we wszystkich krajach należących do Rady Europy. W punkcie tym zwrócono uwagę na to, że instytucji rzecznika praw obywatelskich powinny być zapewnione wystarczające i niezależne środki budżetowe, a prawo powinno przewidywać, że środki budżetowe przydzielone instytucji RPO muszą być odpowiednie dla zapewnienia mu pełnego, niezależnego i skutecznego wypełniania swoich obowiązków i funkcji. Instytucja RPO powinna mieć także wystarczającą liczbę pracowników, aby mogła wypełniać swoje zobowiązania. W tym momencie mamy do czynienia z tak drastycznie ograniczonymi środkami budżetowymi na tę instytucję, że właściwie nie jest ona w stanie prawidłowo wypełniać swoich obowiązków i jest to stwierdzone w trzech dokumentach, które dziś analizujemy. W opinii Biura Analiz Sejmowych, opinii Najwyższej Izby Kontroli oraz w samej informacji rzecznika praw obywatelskich.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pragnę przypomnieć, że nie dyskutujemy tu nad kształtem i wysokością przyszłego budżetu, a uwagi zaprezentowane przez panią poseł będą istotne przy pracach nad nowym budżetem.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

To dlaczego pojawiły się w tych dokumentach?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

My dyskutujemy nad wykonaniem budżetu i o takie głosy bardzo proszę.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (PO-KO):

Dlaczego się pojawiły w tych dokumentach? Wszyscy się mylą.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Chciałam powiedzieć, że narzekania na ograniczone środki budżetowe w ubiegłym roku, które były w dyspozycji rzecznika praw obywatelskich, wynikają również z tego, iż pan rzecznik samodzielnie i samozwańczo przypisuje sobie kompetencje właściwie rzecznika środowisk lewackich, lewicowych i mniejszościowych, zakłócając wszelkie proporcje w opiece nad prawami obywatelskimi innych ważnych, a w polskich warunkach możliwe, że nawet ważniejszych i bardziej cierpiących grup, jak na przykład osoby niepełnosprawne, rodziny wielodzietne i różnego rodzaju osoby poszkodowane przez organy

administracji. Ze swojej poselskiej praktyki wiem, że osoby, które przychodzą z różnymi sprawami do mojego biura, radzę zwrócić się…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Pani poseł, ja bardzo proszę o to, żeby wypowiedź dotyczyła wykonania budżetu, a nie działalności.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Dobrze. Mówiąc zwięźle, pan rzecznik odmawia wykonywania swoich obowiązków dotyczących wydatkowania środków na opiekę obywatelską różnych grup społecznych, natomiast rozbudowuje swoje struktury organizacyjne, kładąc nacisk na stanie się rzecznikiem jakiejś *idée fixe* tortur w Polsce w więzieniach. Pewnie zawsze w więzieniach zdarzają się sytuacje, że źle czy gorzej traktuje się niektórych więźniów, ale jest to pomysł i idea wymyślona, będąca pewnym odblaskiem międzynarodowych ideologii, które od rzecznika praw obywatelskich oczekują głównie ochrony tych grup mniejszościowych. Krótko mówiąc, gdyby pan rzecznik wydatkował pieniądze odpowiednio do swoich możliwości i możliwości budżetu państwa polskiego i zwrócił się o środki na realizację również innych zadań, które konstytucja i ustawa przewiduje, to jakoś by te pieniądze starczały. Powoływanie kolejnych zastępców, budowanie im biur i tym podobne pomysły i wynalazki, w sposób oczywisty będą rzutować na to, że będzie on ciągle narzekał na brak pieniędzy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę, pan poseł Marcin Święcicki.

Poseł Marcin Święcicki (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałem się ustosunkować do kilku spraw. Jedna z nich to ta skarga nadzwyczajna. Ze sprawozdania widać, że tych skarg wpłynęło bardzo dużo, a ja chciałem przypomnieć, że w sprawie wprowadzenia instytucji skargi nadzwyczajnej mieliśmy w Polsce bardzo ostrą dyskusję. Wielu prawników uważało, że jest to niezgodne z systemem, że nie powinno to…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Panie pośle, dyskutujmy o wykonaniu budżetu, a nie o zasadności skargi nadzwyczajnej. O tym porozmawiamy kiedy indziej.

Poseł Marcin Święcicki (PO-KO):

Ale, panie przewodniczący, może pozwoli pan, że użyję takiej argumentacji, jaką uważam za stosowną i nie będzie mi pan przerywał po dwóch zdaniach. Otóż wtedy ci, którzy byli za tą skargą nadzwyczajną mówili o tym, jakie to jest ważne dla obywateli, ile było pomyłek sądowych, niesprawiedliwych wyroków i że nie ma sposobu, żeby się od nich odwołać. Na całą Polskę była wielka argumentacja, jak ważne jest dla obywateli, żeby mieli ten instrument w swoich rękach. Obywatele chcą wykorzystać ten instrument, zgłosili 3 tys. wniosków do rzecznika praw obywatelskich, a on nie otrzymał ani jednej złotówki więcej na wykonanie tego zadania. Czy nie jest to trochę oszukiwanie obywateli? Czy to nie jest tworzenie gry pozorów, że większością głosów i podpisem prezydenta wprowadzamy instytucję, obywatele zgłaszają tysiące skarg, a rzecznik praw obywatelskich nie jest w stanie tego rozpatrzeć, bo nie pozwala mu na to budżet?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję.

Poseł Marcin Święcicki (PO-KO):

To była jedna rzecz. Druga sprawa jest taka, że w sprawozdaniu czytamy, że Krajowym Mechanizmem Prewencji objętych jest 3 tys. placówek, które wymagają inspekcji. Jest zalecenie, żeby wykonywać te inspekcje nie rzadziej niż raz na 5 lat. W tych 3 tys. placówek wykonano 80 takich inspekcji, czyli mniej więcej potrzeba 36 lat, żeby w każdej placówce dokonać inspekcji choć jeden raz. Tu widać kolejny olbrzymi deficyt. Remont zabytkowego obiektu. Wiadomo, że w Warszawie ceny na usługi budowlane są wysokie i środki przeznaczone na takie cele powinny być do tego dostosowane.

Wreszcie ostatnia uwaga do pani profesor doktor Pawłowicz. Pani profesor, ja bym pani bardzo życzył, zanim pani zabierze głos w kwestii zadań rzecznika praw obywatelskich, żeby pani najpierw przeczytała sprawozdania z jego działalności merytorycznej. Ochrona LGBT zajmuje jakiś ułamek procenta. Są tam dziesiątki stron i setki spraw, którymi rzecznik się zajmuje w sprawie bezdomnych, niepełnosprawnych i osób pokrzywdzonych przez administrację. Wystarczy spojrzeć do corocznego, grubego sprawozdania rzecznika praw obywatelskich, żeby zobaczyć jakimi setkami czy tysiącami spraw się on zajmuje. To, o czym pani mówi, czyli ochrona mniejszości seksualnych czy ochrona źle traktowanych więźniów to tematy, którymi też rzecznik praw obywatelskich powinien się zajmować, ale naprawdę jest to jakiś ułamek w jego całej działalności.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Proszę bardzo, pan poseł Jerzy Jachnik.

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Muszę się w dwóch zdaniach odnieść do wypowiedzi pana posła Święcickiego. Panie pośle, zwykłą podłością jest wykorzystywanie przez rzecznika praw obywatelskich argumentu skargi nadzwyczajnej w związku z brakiem środków. Skarga nadzwyczajna, jak pan słusznie powiedział, jest potrzebna w polskim wymiarze sprawiedliwości, bo jest taka ilość pokrzywdzonych, że mówią o tym nawet pracownicy Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Jeśli panu rzecznikowi brak jest pieniędzy na rzeczowe rozpoznawanie skarg nadzwyczajnych, to niech się poda do dymisji. Niech powie: nie jestem w stanie tych skarg rozpoznawać. Wtedy będziemy wiedzieli, o czym mówimy. Chciałbym się dowiedzieć, ile z tych 3 tys. skarg jest już odrzuconych? Pytam zastępcę rzecznika, ile ich już odwaliliście spośród tych 3 tys.?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałbym wrócić jednak do budżetu, a nie do działalności rzecznika praw obywatelskich.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

To ma wpływ na budżet.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jedynie w takim aspekcie, na ile zakres pracy miał wpływ na wykonanie budżetu, ale czy ktoś z państwa posłów kwestionuje wydatki dokonane przez poszczególną instytucję? Przecież to na tym się koncentrujemy, nad właściwym gospodarowaniem środkami finansowymi. Dlatego cały czas apeluję o to, ażeby dyskusja dotyczyła wykonania budżetu w minionym roku. Ta dyskusja zbacza natomiast na zupełnie inne tory, czy instytucje funkcjonują prawidłowo. Mamy przecież odrębne posiedzenia dotyczące sprawozdania z działalności i wtedy dyskusja dotyczy działalności. W innym czasie mamy też dyskusje przy planowaniu budżetu na następny okres i wtedy też mamy szansę na takie tematy. Bardzo proszę o skonkretyzowanie swoich wypowiedzi. Dziś dyskutujemy nad wykonaniem budżetu, a więc nad tym, co się wydarzyło w 2018 roku w kwestii finansowo-księgowej. Proszę.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ja podnosiłam rozbuchanie organizacyjne, budowanie struktur nastawionych przede wszystkim na jakieś tortury w polskich więzieniach i tak dalej. To kosztuje pieniądze i ja to podważam, tym bardziej że pan rzecznik głównie temu…

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ja rozumiem, ale tego rodzaju uwagi są zasadne wtedy, kiedy będziemy pracować nad kształtem przyszłego budżetu. Jeżeli zainteresowany podmiot będzie mówił, że potrzeba mu więcej środków, bo są niewystarczające, to wtedy tego rodzaju argumentacja będzie zasadna: środków jest wystarczająco, tylko należy dokonać przesunięć i zamiast angażować środki w tę sferę, proszę je angażować w inną sferę. To jest dyskusja, która jest przed nami, drodzy państwo. Nie można podczas jednego posiedzenia dyskutować o wszystkim, o działalności, o wykonaniu budżetu i o przyszłym budżecie. Proszę bardzo, pan poseł Janusz Sanocki.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Panie przewodniczący, przepraszam, ale to jest właśnie na temat, bo jeśli wydał pieniądze nie na to co trzeba, to jest to podstawa do nieprzyjęcia tego sprawozdania. Również mam takie wrażenie. Zwracałem się kilkukrotnie, dostałem odpowiedź odmowną, jeśli chodzi o wniesienie skargi nadzwyczajnej i to w kilku przypadkach. To kosztuje. Odwalenie iluś setek wniosków o skargę nadzwyczajną też kosztowało pieniądze, a efekt tego jest żaden. Pan poseł Święcicki tu krokodyle łzy leje na temat skargi, wprowadzeniu której był przeciwny. W związku z tym uważam, że jest to podstawa do odrzucenia sprawozdania.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

I taki głos rozumiem. Powiązanie wydatków z działalnością. Jak najbardziej dotyczy to wykonania budżetu. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Proszę, pan minister Stanisław Trociuk. Proszę bardzo.

Zastępca RPO Stanisław Trociuk:

Szanowni państwo, oczywiście nie odniosę się szczegółowo do wszystkiego, natomiast chcę się wypowiedzieć. Jeśli chodzi o skargę nadzwyczajną, to proszę porównać to z prokuratorem generalnym, który ma znacznie większy aparat, bo całą prokuraturę, prokuratorów regionalnych, prokuratorów okręgowych i proszę zapytać prokuratora generalnego, ile on wniósł skarg nadzwyczajnych w tożsamym okresie. Czy w 2018 roku będzie to więcej wniesionych skarg niż wniesionych przez rzecznika praw obywatelskich, czy mniej? To jest płaszczyzna do porównania.

Jeśli chodzi o Krajowy Mechanizm Prewencji to proszę bardzo, ale wobec tego proszę, żeby państwo polskie wypowiedziało protokół fakultatywny do Konwencji ONZ i wtedy nie będzie w Polsce Krajowego Mechanizmu Prewencji wraz ze wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami. Prawa osób niepełnosprawnych. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2014 roku, dotyczący dorosłych osób niepełnosprawnych i opiekunów przez 5 lat nie został wykonany mimo kilkunastu wystąpień rzecznika, mimo że w każdym miesiącu przystępujemy do postępowań przed sądami administracyjnymi, próbując chronić te osoby. Jeśli chodzi o rodziny wielodzietne, to proszę zapoznać się z informacją rzecznika praw obywatelskich na temat postępowań dotyczących ustawy o świadczeniach rodzinnych przed sądami administracyjnymi i wtedy będziemy mogli merytorycznie dyskutować.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o zgłaszanie się do głosu. Proszę, pan poseł Michał Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym jako koreferent nieco uporządkować naszą dyskusję, ponieważ nie zajmujemy się tematami wirtualnymi, tylko takimi, które znajdują się w dwóch podstawowych dla nas dokumentach, w dokumentach, które powinny nas zachęcać do refleksji i analizy, a mianowicie opinii Biura Analiz Sejmowych i opinii Najwyższej Izby Kontroli. Nikt sobie nie wymyślił prezentowanych tutaj poglądów. Są one wprost zawarte w wynikach kontroli NIK. Chciałbym przytoczyć fragment raportu Najwyższej Izby Kontroli. „Ze względu na rozszerzenie zakresu spraw wynikających ze zmiany w 2018 roku Prawa o ustroju sądów powszechnych, Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na potrzebę wzmocnienia finansowego i kadrowego działalności statutowej Rzecznika Praw Obywatelskich". To jest czarno na białym napisane. Rozumiem, że w tej chwili my, jako posłowie i członkowie tej Komisji, dyskutujemy z raportem Najwyższej Izby Kontroli.

Kolejna sprawa jest taka, że nie można się merytorycznie zgodzić z tym, że Krajowy Mechanizm Prewencji dotyczy wyłącznie więzień czy aresztów śledczych. Tak jak powiedziałem w swoim wystąpieniu, Krajowy Mechanizm Prewencji został rozszerzony również o zakłady opiekuńcze oraz placówki opieki całodobowej. Jestem wiceprzewodniczącym Komisji Polityki Senioralnej i w roku 2018 wielokrotnie zajmowaliśmy się tym, że w Polsce jest kilkaset nielegalnie funkcjonujących placówek, zapewniających opiekę nad osobami w wieku podeszłym czy też osobami chorymi, które są poza kontrolą

wojewodów, którzy powinni w tym zakresie prowadzić rejestr i kontrolę. To jest temat, na który zwraca uwagę Policja, więc nie są to jakieś nowe kompetencje, które rzecznik sobie sam nadał. To są również sytuacje, które wynikają z doniesień medialnych czy też wprost z działań, w których uczestniczy polska Policja. Chciałbym uporządkować tę sprawę i jeszcze raz podkreślić, że Najwyższa Izba Kontroli wykonanie tego budżetu ocenia pozytywnie, zresztą podobnie jak Biuro Analiz Sejmowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu przez rzecznika praw obywatelskich. Jest sprzeciw? Jest sprzeciw, a zatem przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem budżetu rzecznika praw obywatelskich? 13 posłów za. Kto jest przeciw? 4 posłów przeciw. Kto się wstrzymał od głosu? Nikt. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich. Serdecznie dziękuję przedstawicielom Biura Rzecznika Praw Obywatelskich za udział w dzisiejszym posiedzeniu.

Przystępujemy do części budżetowej 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. Bardzo proszę pana prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych Jana Nowaka o zreferowanie wykonania budżetu.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych Jan Nowak:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, jeżeli chodzi o dochody, to tak jak w poprzednich latach Urząd nie planował dochodów. Uzyskane dochody wyniosły 122,2 tys. zł i pochodziły z tytułu kar za nieterminowe dostawy sprzętu informatycznego oraz pewnych refundacji za niektóre podróże zagraniczne.

Co do wydatków w związku z wejściem w życie z dniem 25 maja 2018 roku nowych przepisów o ochronie danych osobowych i związaną z tym koniecznością dokonania zmian organizacyjnych w urzędzie, prezes Urzędu przewidywał wykonanie wydatków na łączną kwotę 48 tys. i zwiększenie zatrudnienia o 100 etatów, to jest do 245 etatów średniorocznie. W ustawie budżetowej na 2018 rok budżet Urzędu ustalony został na kwotę 21 000 tys. zł. W trakcie roku, po 25 maja, plan wydatków Urzędu zwiększony został o kwotę 16 574 tys. zł, pochodzącą z rezerwy celowej. W tym zwiększenie na wydatki bieżące wynosiło 5389 tys. zł, a wydatki majątkowe zwiększono o 11 185 tys. zł. W 2018 roku zrealizowano wydatki na łączną kwotę 25 681 tys. zł, to jest tylko 68,3% planu po zmianach, w tym z budżetu 20 642 tys. zł, a z rezerwy celowej 5038 tys. zł. Niewykorzystane środki finansowe pochodzące z rezerwy celowej na łączną kwotę 11 535 tys. zł zostały zwrócone na konto Ministerstwa Finansów. W sumie w 2018 roku zrealizowano wydatki na łączną kwotę 25 681 tys. zł, co stanowiło 68,3% planu po zmianach. Największy udział w strukturze wydatków miały wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, które wyniosły 17 274 tys. zł. Drugą co do wielkości pozycją w strukturze wydatków były wydatki poniesione na wynajem pomieszczeń biurowych. Urząd wynajmuje pomieszczenia w budynkach znajdujących się przy ul. Stawki 2, ul. Koszykowej 53 oraz pomieszczenia magazynowe przy ul. Młynarskiej. W 2018 roku wydatki z tego tytułu wyniosły 2865 tys. zł. Główną przyczyną niewykorzystania planu wydatków było to, że uruchomienie rezerwy celowej nastąpiło dopiero po dniu 25 maja i praktycznie uniemożliwiło to rozpoczęcie procedur przetargowych na zakup sprzętu. Oczywiście zatrudnienie wzrosło i na koniec roku wynosiło 231 etatów, ale co do wydatków majątkowych było to nie do zrealizowania. W związku z tym, mimo że mieliśmy środki zapewnione w rezerwie, nie mogliśmy ich wydać, co podlegało kontroli Najwyższej Izby Kontroli, która zbadała tę sprawę i również uważała, że niemożliwe było wykonanie tych planów wydatkowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o koreferat panią poseł Agatę Borowiec. Bardzo proszę.

Poseł Agata Borowiec (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wykonanie w 2018 roku budżetu państwa w części 10 nie budzi zastrzeżeń i zasługuje na przyjęcie. Co prawda

rok 2018 był kolejnym rokiem wzrostu wydatków o 27,5% w stosunku do roku 2017, jednak wzrost ten wynika z nałożenia na urząd nowych i dodatkowych zadań. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła omawianą część 10 budżetu państwa, zatem należy rekomendować przyjęcie opinii z wykonania budżetu z omawianej części. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie opinii.

Wicedyrektor Delegatury NIK w Poznaniu Grzegorz Malesiński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Grzegorz Malesiński, Delegatura NIK w Poznaniu. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa za 2018 rok w części 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych. Kontrola wydatkowania ponad 18% środków wykazała, że wydatkowanie to było zgodne z zasadami wydatkowania określonymi w ustawie o finansach publicznych. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzanie rocznych sprawozdań za 2018 rok. Kwoty wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządzeń w sposób racjonalny zapewniał prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie finansowym. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalnym i merytorycznym. Tak jak pan prezes wspomniał, w ocenie zwróciliśmy uwagę na zbyt późne uruchomienie środków z rezerwy celowej. Uruchomienie to w drugim półroczu 2018 roku nie pozwalało na wydatkowanie tych środków. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy przedstawiciele Ministerstwa Finansów mają uwagi? Nie, nikt nie zgłasza uwag. Wobec tego otwieram dyskusję. Proszę, pan poseł Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie prezesie, oczywiście gratuluję wykonania budżetu za ubiegły rok oraz tych pozytywnych opinii Biura Analiz Sejmowych i Najwyższej Izby Kontroli. Mam jedno pytanie dotyczące spraw, że tak powiem strategicznych. Urząd Ochrony Danych Osobowych i jego znaczenie jest coraz większe i o tym wszyscy wiemy, również w kontekście nowych zadań wynikających również z europejskich zobowiązań. Czy pan Prezes biorąc pod uwagę znaczenie tej instytucji może zastanawiał się, czy w perspektywie długoterminowej właściwe nie byłoby zawnioskowanie o budowę osobnej siedziby dla tego Urzędu w zastępstwie tego, z czym mamy do czynienia obecnie i mieliśmy wcześniej w ramach GIODO, czyli wynajmowaniem powierzchni biurowej na rynku? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, jeżeli pan prezes zechce odpowiedzieć, to proszę bardzo.

Prezes UODO Jan Nowak:

Pan poseł niewątpliwie dotknął marzeń, które mogą nas dotyczyć, ale w rzeczywistości jaką mamy, są to jedynie marzenia. Na razie borykamy się z budżetem na przyszły rok. Pan przewodniczący prosił, żeby nie mówić o budżecie przyszłorocznym, ale chcę coś zasygnalizować i powiedzieć tylko jedno zdanie. W tej chwili nie wykorzystaliśmy 11 000 tys. zł ze środków, bo zbyt późno otrzymaliśmy te pieniądze, a za to w nagrodę w następnym roku otrzymaliśmy o 3500 tys. zł mniej, co jest dla nas w tej chwili obniżeniem budżetu na rok 2019 o 16%. W związku z tym mamy innego rodzaju problemy, a więc jak przeżyć ten rok. To tylko taka moja odpowiedź. Do tego, żeby marzyć o budowie siedziby, to przyznaję się, że nie jestem tak śmiały.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Myślę, że to jest ten temat, który przynajmniej przeze mnie jest podnoszony od wielu lat. Nie da się tego załatwić w krótkim czasie, ale jest to temat dotyczący wszystkich instytucji państwowych. Każda instytucja państwowa powinna mieć własną siedzibę, bo wynajmowanie obiektów wiąże się zawsze z większymi kosztami i ryzykiem inwestowania w obiekt. To jest poza wszelkim sporem i rzeczywiście warto taką politykę

rozpocząć, ażeby sukcesywnie zmierzać do tego, by instytucje państwowe miały własne siedziby.

Prezes UODO Jan Nowak:

Całkowicie się zgadzam z panem przewodniczącym i będę prosił o poparcie, kiedy będę o to wnioskował. Jeżeli tylko będzie można.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Nikt do dyskusji się nie zgłasza, a zatem zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wykonania budżetu w części 10 – Generalny Inspektor Danych Osobowych? Sprzeciwu nie słyszę, a zatem stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. Dziękuję przedstawicielom Urzędu Ochrony Danych Osobowych za udział w dzisiejszym posiedzeniu.

Pozostaje jeszcze wyłonienie sprawozdawcy. Mam propozycję, aby tradycyjnie przedstawicielem Komisji był jednocześnie członek Komisji Finansów Publicznych, bo wiadomym jest, że opinia naszej Komisji będzie prezentowana Komisji Finansów Publicznych i tak się dobrze składa, że członkiem Komisji Finansów Publicznych jest pani poseł Zofia Czernow. Czy pani poseł wyrazi zgodę?

Poseł Zofia Czernow (PO-KO):

Jeśli taka jest wola Komisji, to proszę bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaakceptowała tę kandydaturę. Sprzeciwu nie słyszę, zatem pani poseł Zofia Czernow będzie reprezentowała Komisję na Komisji Finansów Publicznych.

Drodzy państwo, wobec wyczerpania porządku dziennego tego posiedzenia, zamykam posiedzenie Komisji i Praw Człowieka. Jednocześnie przypominam, że już niedługo, bo za niespełna pół godziny, rozpoczniemy kolejne posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka poświęcone wykonaniu budżetu przez inne podmioty. Dziękuję bardzo.